

301664 - Satış amacıyla değil sadece arabanın değerini öğrenmek için arabayı müzayedede satışa çıkarmak

Soru

Bir şahıs kendisine bir araba almak ister fakat satıcının arabayı piyasaya sunup gerçek piyasa fiyatının belirlenmesi ister daha sonra piyasada son verilen fiyattan satın alacağını taahhüt eder. Satış amacı olmadan sadece piyasa fiyatını öğrenmek için bir şeyi satışa çıkarmanın hükmü nedir? Ayrıca müşteri, alışveriş sözleşmesinde satıcıdan böyle bir talepte bulunması caiz mi?

Detaylı cevap

Birincisi: Satışın geçerli olabilmesi için sözleşme esnasında fiyatın belli olması gerekir. Bunun belirlenmesi iki tarafın anlaşmasına bağlıdır. Ancak müşteri fiyatı bilmediği için böyle bir yöntem başvurabilir. Yönteme göre satıcıdan bu malı müzayedeye/piyasaya sunup en yüksek fiyatı tespit etmektir.

Fakat bu yöntem başka bir yönden meşru değildir. Çünkü piyasadaki insanları aldatmak konumundadır. Çünkü onlar satıcının gerçekten satacağını zannederler. Ancak gerçek şu ki satıcı malı satmak istemiyor. Böylece satıcı, test etmek, değerlendirmek ve bakma işleminde müşterilerin vaktini ve çabalarını boşa harcatmaktadır. Karşılıksız fiyatlar verilir, rekabete girilir ve satın alma isteği gösterilir fakat bir türlü satış gerçekleşmez.

Şüphesiz aldatma ve kandırma haramdır. zira Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle buyurdu: “Tuzak kurma ve aldatma ateştedir” Beyhaki, Şiab el İman. Elbani sahih demiştir.

Başka bir hadiste Rasulullah Sallallahu Aleyhi Vesellem şöyle buyurdu: Her kim aldatırsa O benden değildir. (Muslim 102)

İkincisi:

Şayet her iki taraf alışveriş, müzayedenin durduğu son fiyat üzerine gerçekleşeceğine dair anlaşılırsa ve fiyat bilinmediği halde satış gerçekleşmişse başka bir yönden dolayı bu alışveriş yasaktır.

Şeyh İbn Useymin Rahimehullah şöyle dedi: “Bunu, pazarlığın son bulunduğu fiyatla sattım” demek geçersizdir. Çünkü fiyatın fazla mı yoksa az mı olacağı bilinmemektedir. Belki satış esnasında fiyatı yükseltmek için başka bir sahis gelir böylece fiyat yükselebilir. Belki katılımcılar az olur fiyat düşer. Bu nedenlerle fiyatın durduğu değer üzerinden satmak caiz değildir.

En iyisini Allah bilir.